

КС-22
02.12.2004

Образуване К.д.Ф-10/2004г.
Възлаган делото № 20-01/2004г.
г-н Е.Танчев
Насрв.Един делото за
20-01/2004г. по допустимост
востановително искане
02.12.2004г.

**ДО
КОНСТИТУЦИОННИ СЪД НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ**

И С К А Н Е

От група народни представители от XXXIX Народно събрание за установяване на противоконституционност на разпоредбите на §25, §26, §§ 44-54, §§ 77-81 на Закона за изменение и допълнение на Закона за морските пространства вътрешните водни пътища и пристанищата на Република България (ДВ, бр.24 от 23 март 2004 г.)

По чл.149, ал.1, т.2 от Конституцията

УВАЖАЕМИ КОНСТИТУЦИОННИ СЪДИИ,

Със Закона за изменение и допълнение на Закона за морските пространства, вътрешните морски води и пристанищата(ЗИД), приет от XXXIX Народно събрание на 10 март 2004 г. (ДВ, бр. 24 от 23 март 2004 г.) е създаден един изцяло нов раздел на закона – раздел VI “Национална компания”Пристанища” : §§ 45-54, с които се създават членове 115а- 115и. Съгласно чл.115а, ал.1 (§46) “Компанията” се образува със статут на държавно предприятие по смисъла на чл. 62, ал.3 от Търговския закон(ТЗ), а ал.2 на същата разпоредба постановява, че тя изпълнява и функциите на пристанищна власт по отношение на пристанищната инфраструктура на всички пристанища. Всъщност, по силата на §§ 77-80 от Преходните и заключителни разпоредби на ЗИД, считано от 1 декември 2004 г. “Компанията” поема правата и задълженията и въобще дейностите на досегашната изпълнителна агенция “Пристанищна администрация”.

Посочената законова уредба създава на практика една монополна структура, на която се възлагат изключителни права, свързани с установяването и упражняването на пряко и косвено влияние върху редица дейности на българската пристанищна система. Известно е, че по силата на (чл. 62, ал.3 ТЗ е

допустимо да се образуват държавни предприятия, които не са търговски дружества, но това по принцип могат и трябва да бъдат предприятия, които поначало разчитат на средства от държавния бюджет. Както е замислена и уредена, НК"Пристанища" ще съставлява един хибрид, който ще осъществява едновременно функции на държавен орган (каквито са тези на досегашната пристанищна администрация по чл.114 от закона, например), от една страна, и на търговец – от друга.

Доколкото това е положение, което на пръв поглед не се третира изрично от Конституцията, може да се възрази, че не се разкрива директно противоречие с Конституцията. Съгласно виждането, на което е основано настоящето искане обаче, налага се преценка за конституционност на възможността (съответно допустимостта) по принцип за възлагане на властнически функции на субекти извън системата на държавните органи, от една страна (аргумент от чл.1, ал.2, изр.2 от Конституцията), и, от друга страна, на конституционността на конкретната уредба (чрез държавно предприятие по чл.62, ал.3 ТЗ). Двойствената роля, която е придадена на НК"Пристанища", не дава отговор на редица въпроси, каквито са необходимостта от съществуването на независим орган, различен от управляващия пристанището, както и относно възможността за обжалване, включително съдебно, на решенията на управляващия орган на пристанището (противоречие с чл.117, ал.1 и чл.120 от Конституцията).

При това, следва да се има предвид – в контекста на горните съображения, но и като самостоятелно основание, че плащания, които до сега са третирани като държавни такси, сега се преименувани в "цени за достъп" (чл.103б от закона), които ще се събират и разходват от НК"Пристанища" (Виж новосъздадените чл.115б, ал.2, т.6 и чл.106ж, ар.1, т.1). Тъй като става дума за достъп до услуги и съоръжения, които са публична държавна собственост, оспорваме съобразността на тази трансформация с чл.60 от Конституцията.

Освен това, доколкото НК"Пристанища" е и субект, който извършва и стопанска дейност, спорна – на плоскостта на чл.6 от Конституцията (принцип на равенството) е привилегията на чл.115а, ал.6 (недопустимост на принудителното изпълнение срещу имущество- публична държавна собственост, предоставено на компанията).

С разглежданата уредба се създава едно своеобразно монополно положение, което не е в съгласие с чл.18, ал.4 от Конституцията.

На последно място, поради обусловеност от създадената система, противоконституционна се явява и разпоредбата на §25, с която се създава чл.103а на закона.

По тези съображения и на основание чл.150, ал.1 във връзка с чл.149, ал.1, т.2 от Конституцията правим следното

И С К А Н Е:

Да установите противоконституционността на разпоредбите на §25, §26, §§ 44 – 54 и §§ 77-81 от Закона за изменение и допълнение на Закона за морските пространства, вътрешните водни пътища и пристанищата на Република България, приет от XXXIX Народно събрание на 10 март 2004 г. (ДВ, 24 от 23 март 2004 г.).

Предлагаме като заинтересувани страни по делото да бъдат конституирани Народното събрание, Министерският съвет, Министерът на транспорта и съобщенията, Изпълнителна агенция “Пристанищна администрация”, Българска асоциация на корабните брокери и агенти(БАКБА).

НАРОДНИ ПРЕДСТАВИТЕЛИ: